

[Finansministeren.]

indføjet i betænkningen. Det er også omtrent det eneste, jeg er enig med det ærede medlem i af det, han sagde. Når man står op i den nuværende situation og forlanger en afvikling af sukkerrationeringen, er man efter min mening udenfor det, som jeg vil kalde ansvarlig politik. Det forekommer mig, at det er en ansvarsløs tale, og jeg kan navnlig ikke se, at man samtidig med nogen som helst moralsk begrundelse kan tale om fri valutahandel. Der skal dog trods alt være en vis sammenhæng i tingene.

Når så det ærede medlem brugte det udtryk, at de, der skal præstere den bundne opsparing, forhåbentlig bevarer ejendomsretten, vil jeg gerne have lov at påtale ordet „forhåbentlig“. Der kan jo ikke i dette ligge andet end en ytring af tvivl om, hvorvidt staten vil holde sine løfter, og jeg finder det beklageligt, at et medlem af rigsdagen fra denne talerstol vil fremsætte antydninger af tvivl i så henseende. Det synes jeg burde have været undgået.

Så gjorde det ærede medlem den underlige betragtning gældende, at det ikke var befolkningen, der lavede inflationen, det var staten, men det var, som om staten med disse lovforslag ville beskyldte befolkningen for, at det var dens skyld. Jeg kan ikke fatte denne sondring mellem befolkningen og staten. Såvidt jeg ved, er den danske stat sammen af den danske befolkning, den danske jord og den danske stats organer, selv retsforbundets medlemmer er udpeget af det danske folk eller visse dele deraf. Vi er allesammen et udtryk for befolkningen, og det, som foreligger, er, at de økonomiske forhold ude i verden har forringet Danmarks økonomiske stilling meget alvorligt. Dette pålægger os en byrde. Jeg vil gerne vide, hvem andre er der til at bære denne byrde end befolkningen? Hvis der kunne findes en metode til at lade det fiktive begreb staten bære byrderne, så befolkningen kunne blive fri, så jeg det meget gerne, men jeg har ikke fundet nogen metode hertil, og det forekommer mig, at vi skal lade være at lege på den måde med begreberne. Forholdet er naturligvis det, at ligeegyldigt hvilken politik vi fører, vil befolkningen komme til at bære byrderne på grund af, at landets ydre økonomiske forhold er forringet. Vi kan diskutere, hvordan disse byrder skal fordeles, vi kan diskutere den mest hensigtsmæssige måde at komme ud af problemerne, men der er ingen andre til at bære de byrder end befolkningen, og at sige, at det skal gøres af staten, har ikke noget med virkeligheden at gøre.

I anledning af de bemærkninger, som det ærede medlem gjorde om formalia, vil jeg gerne gøre den indrømmelse, at der naturligvis burde have været mere tid til udvalgsforhandlingerne. Det havde været ønskeligt, at der kunne have været holdt længere møder i det samlede udvalg. Men når jeg har gjort den indrømmelse, vil jeg føje til, at den fremgangsmåde, man har valgt, efter min mening ikke blot er rigtig og forsvarlig, men er den eneste mulige, hvis man skal have et resultat. Det er nu engang sådan, når det bliver konstateret ved møderne i et udvalg, at der ikke er basis for et samlet forlig mellem alle de partier, som er repræsenteret — og det er jo konstateret; det ærede medlem har ved sin tale i dag bekræftet det —, så kan man ikke regne med at få noget fornuftigt og praktisk ud af det, medmindre de, der står hinanden så nær, at de har betingelser for at blive enige om de væsentligste ting, sætter sig sammen og snakker tingene igennem, og det er klart, at dette kun kan praktiseres, når den kreds, der skal tale sammen, er begrænset til dem, der virkelig har chancer for at opnå denne enighed. Jeg vil derfor mene, et en sådan fremgangsmåde også i andre tilfælde skal benyttes, men selvfølgelig bør der være så megen tid, at man kan nå også at drøfte det i det samlede udvalg.

Det ærede medlem spurgte, hvad de valuta-besparende foranstaltninger, som man nævnte, bestod i. Jeg kan der nævne, at der er tale om en besparelse på piskefløde, der er tale om en meget betydelig besparelse ved en forøgelse af den indenlandske brændselsproduktion — det er den største post i regnskabet —, og der er også tale om en besparelse på grund af den forøgede hugst af dansk tømmer, som landbrugsministeren har foreslået.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen sagde, at disse foranstaltninger vil ikke bringe valutaunderskuddet ud af verden. Det er der ingen af os, der har tænkt. Når der er kommet så store forskydninger i vore byttevilkår, som der er, kan man efter min mening heller ikke billigvis forlange, at vi i løbet af et år skal kunne bringe valutaunderskuddet ud af verden. Det, det gælder om, er at formindske det, således at vi efterhånden kan komme tilbage til balance, og dette må naturligvis tage nogen tid.

Om de indgreb, der er blevet vedtaget, er stærke nok, derved kan man sætte et spørgsmålstegn. Om vi kommer hurtigt nok tilbage mod balancen, om vor kamp mod de ydre kræfter er stærk nok, kan være et problem, men at vi skulle nå balancen